

Dosarul nr. 2ra-1502/18

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (jud: O. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Simciuc, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Sorochin Iurii și Golubciuc Valentin,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sorochin Iurii împotriva lui Golubciuc Valentin cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral și acțiunea reconvențională înaintată de Golubciuc Valentin împotriva lui Sorochin Iurii cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Sorochin Iurii, casată hotărârea din 21 iulie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău în partea admiterii acțiunii reconvenționale, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2015, Sorochin Iurii a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Golubciuc Valentin cu privire la apărarea onoarei și demnității, repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 07 februarie 2013, ora 14.30, în prezența judecătorului, grefierului, interpretului și a altor participanți la proces, pârâtul s-a expus necenzurat în adresa lui, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, unde instanța de judecată l-a avertizat pe Golubciuc Valentin despre cuvintele ofensatoare adresate dânsului.

Sorochin Iurie a menționat că până-n prezent, pârâtul nu și-a prezentat scuzele, deși reclamația corespunzătoare a recepționat-o la 01 aprilie 2013.

Reclamantul, cu referire la dispozițiile art. 24 din Constituția Republicii Moldova, art. 16, 1422 și 1423 Cod civil, a invocat că prin acțiunile pârâtului i-a fost cauzat prejudiciu moral, or, i-au fost lezate onoarea și demnitatea, pe care-l estimează în mărime de 10 250 de lei.

Sorochin Iurii a solicitat încasarea din contul lui Golubciuc Valentin a sumei de 10 250 de lei cu titlu de prejudiciu moral, cu obligarea de a-i prezenta scuze în scris cu următorul text „Eu, Golubciuc Valentin, avocatul lui Sozinov Nicolai, îmi cer scuze

pentru faptul că m-am exprimat cu cuvinte necenzurate în cadrul procesului de judecată în adresa lui Sorochin Iurii”, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 10 februarie 2016, Golubciuc Valentin a înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Sorochin Iurii cu privire la apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la 12 martie 2013, Sorochin Iurii a depus la Comisia de etică și disciplină a Uniunii Avocaților din Republica Moldova o plângere, în care a indicat că așa-zisul „avocat” Golubciuc Valentin s-a exprimat în adresa sa cu cuvinte ofensatoare, solicitând sancționarea dânsului. Plângerea a fost respinsă prin decizia din 15 mai 2013 a Comisiei de etică și disciplină, contestată de Sorochin Iurii în instanța de judecată, acțiunea fiind respinsă prin decizia din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

Golubciuc Valentin a susținut că prin depunerea plângerii cu comunicarea faptelor care nu au avut loc și luarea în textul acesteia în ghilimele a cuvântului avocat, i-au fost lezate onoarea, demnitatea și reputația profesională în opinia publică, a Uniunii Avocaților și a instanțelor judecătorești, întrucât toate hotărârile sunt publicate pe pagina web a instanțelor judecătorești. Astfel, în perioada 12 martie 2013 până la 08 aprilie 2015, când a devenit irevocabilă decizia din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost nevoit să dea explicații la cererile înaintate în cadrul procesului judiciar, să depună cereri la instanța de apel, a pierdut timp și resurse materiale, prin acțiunile pârâtului fiindu-i cauzate suferințe psihice, inclusiv în contextul în care în mod ironic și cu intenție directă pentru a-l înjosi, Sorochin Iurii a luat în ghilimele cuvântul avocat, profesia pe care o exercită de mai mulți ani.

Mai mult ca atât, a afirmat că în hotărârea din 01 octombrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău se menționează că între părți a avut loc o situație de conflict, dar nu s-au confirmat faptele invocate de Sorochin Iurii în plângere cu privire la cuvintele ofensatoare. În ședința de judecată din 07 februarie 2013, Sorochin Iurii i-a făcut observație că nu era îmbrăcat în mantie, la ce i-a răspuns că nu este treaba lui, însă nu s-a exprimat cu careva cuvinte necenzurate.

Golubciuc Valentin a solicitat încasarea din contul lui Sorochin Iurii a sumei de 10 250 de lei cu titlu de prejudiciu moral și taxei de stat – 307,50 de lei, cu obligarea lui Sorochin Iurii să depună o cerere (solicitare) către Uniunea Avocaților din Republica Moldova prin care să-și retragă cuvintele „адвокат” și „так называемый адвокат”.

Prin hotărârea din 21 iulie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, acțiunea depusă de Sorochin Iurii a fost respinsă ca neîntemeiată, iar acțiunea reconvențională a lui Golubciuc Valentin a fost admisă parțial. S-a încasat din contul lui Sorochin Iurii în beneficiul lui Golubciuc Valentin suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în rezultatul lezării onoarei, demnității și reputației profesionale și suma de 307,50 de lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea reconvențională a fost respinsă.

Instanța de fond a conchis că Sorochin Iurii nu a probat faptul lezării demnității și onoarei, mențiunea din procesul-verbal al ședinței de judecată pe cauza contravențională fiind insuficientă pentru a determina dacă cuvintele lui Golubciuc Valentin au depășit sau nu limitele instituite de Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, cu atât mai mult că Sorochin Iurii nu indică expres care anume cuvinte necenzurate au fost exprimate în adresa sa. Totodată, instanța de judecată a constatat că modalitatea scrisă în plângere și anume de a lua în ghilimele cuvântul avocat, profesie exercitată de Golubciuc Valentin, îi lezează ultimului onoarea, demnitatea și reputația

profesională, suma de 5000 de lei fiind suficientă pentru a-i compensa prejudiciul moral cauzat.

Prin decizia din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Sorochin Iurii, casată hotărârea din 21 iulie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău în partea admiterii acțiunii reconvenționale cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de respingere a acțiunii. În rest, hotărârea primei instanțe s-a menținut.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că acțiunea reconvențională este neîntemeiată, or, potrivit art. 8 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, nu poate fi intentată o acțiune cu privire la defăimare pentru declarația făcută în cererile, scrisorile sau plângerile cu privire la încălcarea drepturilor și a intereselor legitime, expediate autorităților publice pentru examinare. Mai mult ca atât, plângerea lui Sorochin Iurii a fost deja obiect al examinării în instanța de judecată, fiind menținută decizia din 15 mai 2013 a Comisiei de etică și disciplină a Uniunii Avocaților, prin care aceasta a fost respinsă.

La data de 05 mai 2018, Golubciuc Valentin a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea respingerii acțiunii reconvenționale, cu menținerea integrală a hotărârii din 21 iulie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău.

În susținerea recursului, recurentul a invocat că intimatul Sorochin Iurii intenționat în plângere a luat în ghilimele cuvântul avocat, profesia pe care o exercită și consideră că această exprimare reprezintă o acțiune de rea-credință, cu scopul de a-i înjosi demnitatea și reputația profesională.

La data de 16 iulie 2018 și Sorochin Iurii a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 21 iulie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău în partea respingerii acțiunii inițiale, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că au fost prezentate probe suficiente și concludente care demonstrează lezarea de către Golubciuc Valentin a onoarei și demnității sale prin cuvinte necenzurate exprimate în adresa sa în prezența judecătorului, grefierului, interpretului și a altor participanți la proces, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată publice, în privința căruia intimatul-pârât nu a înaintat careva obiecții.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău redactată integral, a fost recepționată de către recurentul Golubciuc Valentin la 13 aprilie 2018, potrivit semnăturii din recipisă (f.d. 176), iar la 20 aprilie 2018 aceasta a fost expediată în adresa recurentului Sorochin Iurii conform scrisorii de însoțire nr. 4985 (f.d. 177), lipsind însă date cu privire la recepționarea deciziei de către ultimul. În cererea de recurs, Sorochin Iurii susține că a luat cunoștință de decizia instanței de apel la 12 iulie 2018, când a recepționat copia recursului declarat de Golubciuc Valentin.

În circumstanțele relevate, recursurile declarate de Golubciuc Valentin la 05 mai 2018 și de Sorochin Iurii la 16 iulie 2018, se consideră a fi depuse în termenul prevăzut de lege.

La 27 iunie 2018, în adresa intimatului Sorochin Iurii a fost expediată copia recursului declarat de Golubciuc Valentin, iar la 17 iulie 2018 în adresa ultimului a fost expediată copia recursului declarat de Sorochin Iurii, cu înștiințarea acestora despre necesitatea depunerii referinței.

La 16 iulie 2018, Sorochin Iurii a depus referință, solicitând declararea inadmisibil a recursului lui Golubciuc Valentin.

La 03 august 2018 și Golubciuc Valentin a depus referință, prin care a solicitat declararea inadmisibil a recursului lui Sorochin Iurii, admiterea recursului său și casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii acțiunii reconvenționale, cu menținerea integrală a hotărârii din 21 iulie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Sorochin Iurii și Golubciuc Valentin sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Sorochin Iurii și Golubciuc Valentin nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recursuri sunt similare celor indicate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în cea de apel, în privința cărora s-au expus instanțele ierarhic inferioare.

Prin urmare, argumentele recursurilor se referă doar la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Sorochin Iurii și Golubciuc Valentin ca inadmisibile.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Sorochin Iurii și Golubciuc Valentin se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton